

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 42)

Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair 6.2.1992 Tarih ve 3772 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/350, 3/305)

Türkiye

Cumhurbaşkanlığı

21 . 2 . 1992

Sayı : B.01.0.KKB.0.00.00.01

Kan.Kar. : 39-18/A-2-92-98

Konu : 3772 Sayılı Kanun Hakkında.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 7 Şubat 1992 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/495-2350 sayılı yazınız.

İlgideki yazıya ekli olarak gönderilen 6 Şubat 1992 tarih ve 3772 sayılı "Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair Kanun" incelenmiştir.

1. Borçlarını zamanında ödemeyen, idarî ve kanunî takibe gelmiş çiftçilerimizi ödüllendiren; borçlarını zamanında ödeyen küçük çiftçilerimizi mağdur eden bu Kanun, Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı hükümler içermektedir.

2. Banka borçlarına tekabül eden faiz ve masrafların kabul edilebilir bir gerekçe ileri sürülmeden affı, bankacılık sektörünün, bilhassa kamu bankalarının gelecekteki performansını menfi yönde etkileyecektir.

Kuraklık ve tabii afetlerden en az % 40 zarar gören çiftçilerimizin kredi borçlarının ertelenmesine ilişkin 5254 sayılı "Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanun" yürürlükte olup, yıllardır uygulanmaktadır.

Dolayısıyla kuraklık veya tabii afetler gibi gerekçesiz faiz affını öngören bir kanunun uygulamaya konulması, kamu bankalarına kredi borcu olan küçük çiftçi ve esnafımızın af beklentisini artıracak ve borçlarını zamanında ödememeye teşvik edecektir.

Nitekim, T.C. Ziraat Bankasına kredi borcu olan küçük çiftçilerin idarî ve kanunî takibe alınma oranları hesaplanmış ve aşağıda tabloda gösterilmiştir:

Tablonun incelenmesinden;

— Kanunî takibe alınma oranı kuraklık dönemi olan 1989 yılında % 8.2 iken, 1991 yılında bu oranın % 22.2'ye yükseldiği,

— İdarî takibe alınma oranı ise, 1989 yılında % 16.7 iken, 1991 yılında % 45'e yükseldiği, görülmektedir.

Yıllar	Kanunî takibe alınma oranı %	İdarî takibe alınma oranı %	Toplam
1989	8,2	16,7	24,9
1990	11,5	26,7	38,2
1991	22,2	45,0	67,2

Bu oranlar, bu Kanun hakkında kamuoyunda ortaya atılan söylentilerin çıkmasına paralel olarak kredi borçlarının zamanında ödenmediğini ve borcunu ödememe alışkanlığının genişlediğini göstermektedir.

Netice olarak, kendi alacaklarını zamanında tahsil edemeyen kamu bankalarımız, bilhassa T.C. Ziraat Bankası çok kısa dönem içinde, kendisinden beklenen hizmeti veremez hale gelebilecektir.

3. Bankacılık ve kredi politikalarında sapmaya neden olduğu gerekçesi ile üyesi bulunduğumuz OECD, GATT, IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar faiz subvansiyonlarının kaldırılmasını ve yerine ikame edilebilecek alternatif subvansiyon programlarının geliştirilmesi yönünde prensip kararı almışlardır.

Bu çerçevede, Dünya Bankası ile T.C. Ziraat Bankası arasında imzalanan en son "Tarımsal Kalkınma Kredisi anlaşmasında, halen T.C. Ziraat Bankası tarafından uygulanan faiz subvansiyonlarının aşamalı olarak kaldırılacağı taahhüt edilmiştir. Fakat, halen bu taahhüdün yerine getirilememiş olması nedeni ile bahis konusu kredinin kullanımı müzakere konusudur.

Dolayısı ile bu Kanunun mevcut şekli ile uygulamaya geçmesi halinde, T.C. Ziraat Bankasının hem yürürlükteki tarımsal kalkınma kredilerinin kullanımı, hem de aynı mahiyette uluslararası kuruluşlardan yeni kredi temini oldukça zor olacağı tahmin edilmektedir.

4. Sonuç olarak;

— Tarım kesiminin, bilhassa küçük çiftçilerin yıllık tarımsal girdilerinin finansmanında kullanılmak üzere T.C. Ziraat Bankası tarafından verilen işletme kredileri desteklenmelidir.

— Bu kredilere uygulanan faiz subvansiyonlarının uluslararası kuruluşlarca kabul görmediği faiz subvansiyonu yerine bütçeden kredi ana para desteği verilmesinin daha uygun olacağı anlaşılmaktadır.

— 1991 yılı sonu itibariyle, idarî ve kanunî takibe alınmış küçük çiftçilerimizin T.C. Ziraat Bankasına olan borçlarının ödenmesine kolaylık getirilmesi gerekmektedir.

5. Bu hedeflerin gerçekleşmesini sağlarken, sunulan kanunun yukarıda belirtilen olumsuz yönlerini bertaraf eden, fakat aynı zamanda küçük çiftçi kredilerine kalıcı ve adilane çözüm bulunması arzu edilmektedir. Beklenen çözüm ise sunulan kanunun;

a) Mevcut 5 milyon TL. olan yıllık küçük çiftçi kredi limitinin yıllık tespitini bütçe kanununa bırakan,

b) Tespit edilen kredi limitinin, diğer bir deyimle anaparanın % 20 veya % 25'inin yıllık bütçeden karşılanmasını sağlayacak ödeneğin transfer bütçesine konmasını öngören,

c) 1991 yılı sonu itibarıyla idarî ve kanunî takibe alınmış küçük çiftçilerimizin, bu yeni kredi sisteminden istifade ederek, eski borçlarını tasfiye edebilmelerine geçici bir madde ile imkân veren,

d) Banka faizlerine müdahale etmeyen ve eşitlik ilkesi çerçevesi içinde tüm küçük çiftçilerin kullanımına açık, geriye değil ileriye dönük bir "Küçük Çiftçi Kredileri Kanunu" şeklinde düzenlenmesi ile sağlanabileceğine inanılmaktadır.

e) Bu hususu bir örnekle açıklamak gerekirse;

Her yıl bütçe kanunları ile küçük çiftçiye verilecek kredi limitinin 1992 yılı için beş milyon Türk Lirası olarak kabul edildiği varsayıldığından;

1. Kredi talebinde bulunan küçük çiftçilerimize, bu miktarın % 20'si (1 000 000 TL.) bütçeye konulan ödenekten karşılıksız olarak; geri kalan % 80'in (4 000 000 TL.) T.C. Ziraat Bankasından tek bir faiz haddi uygulanarak (mesela % 50), verilecektir.

2. Küçük çiftçilerimiz bu uygulamada almış oldukları beş milyon liraya karşılık, sadece altı milyon lira ödeyecektir.

3. Bu suretle beş milyon lira alan çiftçi, bir sene sonra Ziraat Bankasına altı milyon lira ödeyecektir. Böylece kredi faizi % 50 değil, fiilen % 20'ye düşmüş olacaktır. Bu ise, bugünkü en düşük faiz oranının altında bir rakamdır.

4. Devlet tarafından küçük çiftçilere verilen bir milyon Türk Lirası;

a) Faiz borcu olanlar için, mevcut kanunlardaki usule göre borçlarının ödenmesinde kullanılacak,

b) Buna karşılık faiz borcu bulunmayan çiftçiler için Devlet katkısı yeniden alacakları kredilere aynen yansımış olacaktır.

5. Bununla birlikte küçük çiftçilerin faiz borçları nazara alınarak gereğinde, geçici bir madde ile ve bir defaya mahsus olmak üzere, Devlet tarafından yapılacak yardım miktarı artırılabilir.

6. İncelemeye sunulan bu ödeme şekli ile borcunu ödeyenle - ödemeyen küçük çiftçiler arasında haksızlık yaratılmayacak, ödemeyenlere aynı ölçüde ödeme kolaylığı getirilerek, çiftçilerimize devamlı ucuz kredi desteği sağlanacak ve T.C. Ziraat Bankasına borç bırakmaları önlenmiş veya azaltılmış olacaktır.

Böylece, T.C. Ziraat Bankası bütçe kanunu ile tespit edilen kredi limiti ve bütçe ödeneği içinde kalacak şekilde, daha sağlıklı küçük çiftçi kredi programı uygulanabilecek, kamuoyunda küçük çiftçilerimize sağlanan yıllık kredi desteğinin boyutunu tam olarak görebilecektir.

Bütün bu durum nazara alınarak konunun tekrar görüşülüp değerlendirilmesine imkân sağlamak üzere 6 Şubat 1992 tarih ve 3772 sayılı "Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair Kanun" Anayasanın 89 uncu Maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere ilişikte iade edilmiştir.

Arz ederim.

Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/350

Karar No. : 18

25.2.1992

• TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülerek kabul edilen ve onaylanmak üzere 7.2.1992 tarihinde Cumhurbaşkanlığına sunulan 6.2.1992 tarih ve 3772 sayılı "Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair Kanun" Cumhurbaşkanınca Anayasanın 89 uncu maddesi uyarınca bir defa daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına geri gönderilmiş ve Başkanlıkça, gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte 21.2.1992 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Bu defa, Komisyonumuzun 24.2.1992 tarihinde yaptığı 26 ncı birleşiminde anılan Kanun ile geri gönderme tezkeresi, Hükümeti temsilen Maliye ve Gümrük Bakanının başkanlığında Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Geri gönderme tezkeresinde söz konusu Kanunun uygulamaya konulması halinde;

— Borçlarını zamanında ödemeyen, idarî veya kanunî takibe girmiş çiftçilerin ödüllendirileceği, borçlarını zamanında ödeyen küçük çiftçilerin ise mağdur durumda bırakılacağı,

— Banka borçlarına tekabül eden faiz ve masrafların kabul edilebilir bir gerekçe ileri sürülmeden affının, bankacılık sektörünün, bilhassa kamu bankalarının gelecekteki performansını olumsuz yönde etkileyeceği,

— Kamu bankalarına kredi borcu olan küçük çiftçi ve esnafımızın af beklentisinin artacağı ve borçlarını zamanında ödememeye teşvik edileceği, bu durum sonucunda; kredi alacaklarını zamanında tahsil edemeyen kamu bankalarının özellikle T.C. Ziraat Bankasının kısa bir dönem içinde, kendisinden beklenen hizmeti veremeyeceği,

belirtilmektedir.

Ayrıca, üyesi bulunduğumuz OECD, GATT, IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların, bankacılık ve kredi politikalarında sapmaya neden olduğu gerekçesi ile faiz subvansiyonlarının kaldırılması ve ikame edilebilecek alternatif subvansiyon programlarının geliştirilmesi hususunda prensip kararı aldıkları, bu karar çerçevesinde, Dünya Bankası ile T.C. Ziraat Bankası arasında imzalanan Tarımsal Kalkınma Kredisi Anlaşmasının Ziraat Bankasının faiz subvansiyonu uygulamasını halen sürdürmesi nedeniyle gerçekleşemediği, söz konusu Kanunun mevcut şekli ile uygulamaya geçmesi halinde, T.C. Ziraat Bankasının uluslararası kuruluşlardan sağlayacağı kredi imkânlarının temininin de güçleşeceği, ifade edilmektedir.

Geri Gönderme Tezkeresinde sonuç olarak, 1991 yılı sonu itibarıyla, idarî veya kanunî takibe alınmış küçük çiftçi borçlarının ödenmesine kolaylık getirilmesi gerektiği, ancak, banka faizlerine müdahale edilmeden, bütçe kanunlarının transfer tertibine konacak ödenekler ile

konunun çözüme ulaşabileceği ve böylece Kanunun tüm küçük çiftçilerin istifade edebileceği “Küçük Çiftçi Kredileri Kanunu” şeklinde düzenlenmesi hususu göz önünde bulundurularak, bir defa daha görüşülmek üzere iade edildiği belirtilmiştir.

Kanunun ve Geri Gönderme Tezkeresinin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

— Kanun ile borcunu zamanında ödemeyen çiftçilerin ödüllendirildiği, borcunu zamanında ödeyen çiftçilerin ise cezalandırıldığı,

— 5 milyon liralık tarımsal kredi limitinin çok düşük olduğu,

Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesinde önemli hususlara değinildiği, bu nedenle de gerekli değişikliklerin yapılmasında fayda olacağı,

Şeklindeki görüşler yanında;

— Kanunun ekonomik imkânsızlıklar nedeniyle, borcunu ödeyemeyen küçük çiftçiye kolaylık sağlamayı amaçladığı,

Kredi limitlerinin artırılabilmesi için Devletin ekonomik imkânlarının yeterli olmadığı,

Kanunun yaklaşık 800 - 900 milyar TL. civarında bir kredi faizi borcunu kapsadığı, ancak, ödenme imkânı kalmayan kredi faizlerinin altında ezilen çiftçilere gerekli yardımın yapılması ve borçların ödenebilir duruma getirilmesi gerektiği,

— Devletin, vatandaşın sorunlarına çözüm getirmek zorunda olduğu, vatandaşlara Devletin yardımcı olması gerektiği, bu nedenlerle de Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçelerine katılmanın imkânı bulunmadığı,

Şeklindeki açıklamalardan sonra Kanunun tümü Komisyonumuzca benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanunun 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 9 ve 10 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca Komisyonumuz, konunun önemini ve çiftçilerimizin acil beklentilerini göz önünde bulundurarak Kanunun İçtüzüğü'nün 53 üncü maddesi uyarınca Genel Kurulda öncelikle görüşülmesi hususunu istemeyi kararlaştırmıştır.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun
Sözcü
Mahmut Öztürk
Aksaray
Üye
Veli Andaç Durak
Adana
Üye
Mehmet Nedim Budak
Ankara
(İmzada bulunamadı)
Üye
Hüseyin Balyalı
Balıkesir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanvekili
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Kâtip
Haydar Oymak
Amasya
Üye
Halil Demir
Aksaray
Üye
Cengiz Altınkaya
Aydın
(İmzada bulunamadı)
Üye
Melih Pabuçcuoğlu
Balıkesir

(S. Sayısı : 42)

Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur
Üye
Neşet Şahin
Çanakkale
Üye
M. Haluk Müstüler
Denizli
Üye
Mehmet Dönen
Hatay
Üye
Rüştü Kâzım Yücelen
Içel
(İmzada bulunamadı)
Üye
Timurçin Savaş
Adana

Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir
Üye
Abdullah Gül
Kayseri
Üye
Mustafa Ünal
Konya
Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Hasan Peker
Tekirdağ

Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa
Üye
Adnan Keskin
Denizli
Üye
Mahmut Uyanık
Diyarbakır
Üye
Nihat Malkap
Hatay
Üye
Nami Çağan
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
(Muhalefet şerhi koyuyorum)
Üye
İbrahim Kumaş
Tokat
Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Refaidin Şahin
Ordu

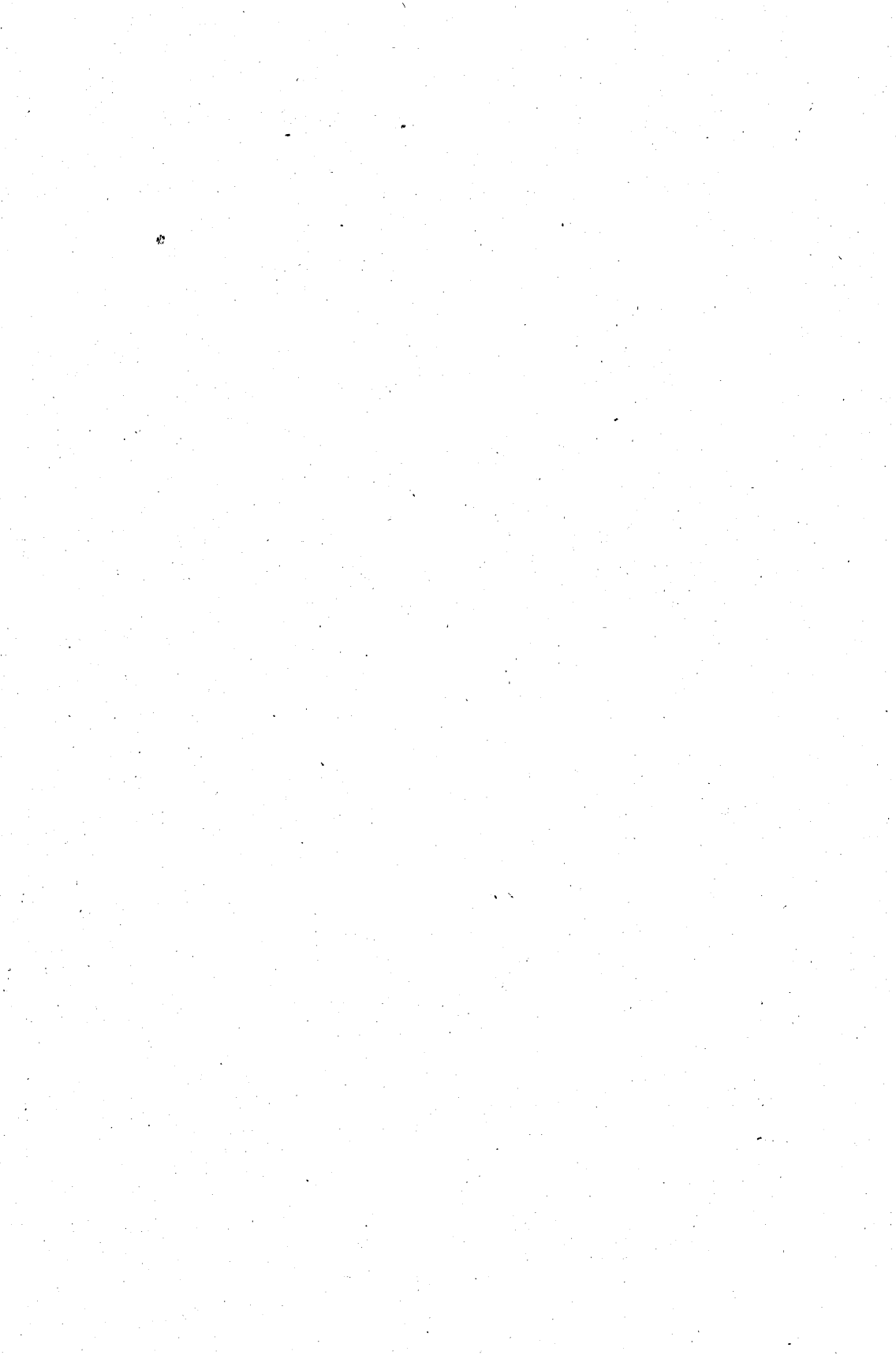
Üye
Kamer Genç
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

Küçük çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan bir kısım borç faizlerinin silinmesine (Affedilmesine dair 6.2.1992 tarih ve 3772 sayılı Kanun borçlarını zamanında ödeyen, çiftçi vatandaşlarımızı cezalandıran, onların bu iyi niyetlerini istismar eden ve faiz borcunun ödenmemesini teşvik eden bir amaca matuf olduğu düşüncesi ile Anayasaya ve Sosyal Adalet ilkesine aykırı görüşümdedir.

Bu nedenle muhalefet şerhi koyuyorum.

Selçuk Maruflu
İstanbul

ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA BİR DAHA
GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERME TEZKERESİ

**Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan
Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair Kanun**

Kanun No. : 3772

Kabul Tarihi : 6.2.1992

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; küçük çiftçilere, T.C. ziraat Bankası tarafından % 43, % 34, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından % 45, % 36 veya faizi bunlardan daha düşük oranlarda tüm tarımsal kredilerin toplamı 5 milyon TL.'ye kadar (5 milyon dahil) açılmış kredilerden doğan ve 1.2.1992 tarihine kadar idarî veya kanunî takip hesaplarına intikal etmiş bulunan tarımsal kredi borçlarında ödeme kolaylığı sağlamaktır.

MADDE 2. — İdarî veya kanunî takipteki hesaplara intikal etmiş olan tarımsal borçların, bu hesaplara alındığı tarihteki bakiyesinin yarısının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altı ay içinde, diğer yarısının ise 1992 yılı sonuna kadar ödenmesi kaydıyla;

a) Borcun idarî takipteki hesaba alındığı tarihten sonraki masraf dahil faiz tutarının yarısı affedilir. diğer yarısı ise, ürün idrak ve pazarlama zamanları göz önüne alınarak 31.12.1992 tarihine kadar borçlu tarafından ödenir.

b) Borcun kanunî takipteki hesaba alındığı tarihten sonraki masraf dahil faiz tutarının tamamı affedilir.

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulamasından doğacak faiz kayıpları T.C. Ziraat Bankası- na ve Banka kanalıyla Tarım Kredi Kooperatiflerine Hazinece görev zararı olarak ödenir.

MADDE 4. — 31.12.1992 tarihine kadar borcun ödenmemiş bulunan kısmına, 1 inci maddede belirtilen oranlarda faiz tahakkuk ettirilir. Tahakkuk ettirilen faizler de 3 üncü madde kapsamında hesaplanacak faiz kayıpları içerisinde mütalaa edilir.

Faiz borcu ve taksitler zamanında ödenmediği takdirde idarî veya kanunî takibata ilk tak- sitlerin ödendiği gün itibariyle tekrar başlanır.

MADDE 5. — Kullandıkları tarımsal kredilerin toplamı 5 milyon TL.'ye kadar olan (5 milyon dahil) çiftçilerden muhtelif kararnamelerle taksitlendirildiği halde tekrar muaccel hale gelmiş borçları bulunanlar da talepleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler.

MADDE 6. — Bu Kanun kapsamına giren küçük çiftçiler hakkında başlatılmış bulunan idarî veya kanunî takibat işlemleri hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur. Ancak, bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen süre içerisinde borçlarını ödeyemeyen çiftçiler hak- kında idarî veya kanunî takibata kalındığı aşamada devam olunur.

MADDE 7. — Bu Kanunun uygulaması sonucunda borcu devam eden küçük çiftçilere ilişkin işlemler, borcun mevcut maddî ve şahsî teminatlarının sukutunu icabettirmedeği gibi borç- lunun müşterek borçlu ve müteselsil kefillerine de kefaletten çekilme hakkını vermez.

MADDE 8. — Bu Kanunda yer almayan diğer hususlar hakkında T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri mevzuatı uygulanır.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan
Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair Kanun**

- MADDE 1. — Kanunun 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Kanunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Kanunun 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Kanunun 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Kanunun 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Kanunun 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 7. — Kanunun 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 8. — Kanunun 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 9. — Kanunun 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 10. — Kanunun 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.